

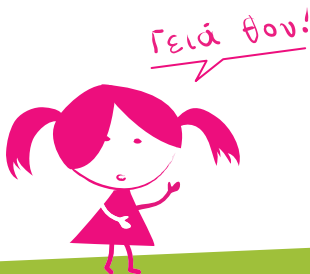
Λόγος &
Επικοινωνία®
Κέντρο Ειδικών Θεραπειών

II

«Εξελικτικά Ορόσημα»

Τι να περιμένεις και πότε;

Οδηγός για την μάθηση και την ανάπτυξη του παιδιού σας κατά την προσχολική ηλικία.

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτόν τον οδηγό

Ο οδηγός αυτός ορίζει τα στάδια εκμάθησης και ανάπτυξης για τα παιδιά καθώς μεγαλώνουν, από την γέννηση μέχρι τα 5 έτη. Περιγράφει αυτά που χρειάζονται να κάνουν οι γονείς για να υποστηρίξουν το παιδί τους στην ανάπτυξη του. Τα παιδιά αναπτύσσονται πιο γρήγορα κατά τα πρώτα πέντε χρόνια της ζωής τους από οποιαδήποτε άλλη χρονική περίοδο.

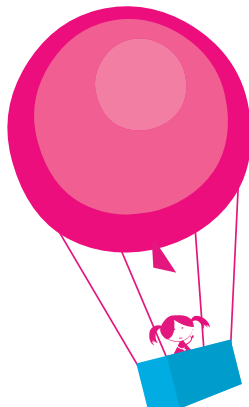
Σε αυτό τον οδηγό, τα πρώτα πέντε χρόνια του παιδιού σας έχουν χωριστεί σε έξι ηλικιακές ζώνες οι οποίες κάποιες φορές αλληλεπικαλύπτονται. **Αυτό συμβαίνει επειδή κάθε παιδί είναι διαφορετικό και τα παιδιά δεν μεγαλώνουν και αναπτύσσονται με τον ίδιο ρυθμό.** Τονίζει τι μπορεί να προσέξετε ότι κάνει το παιδί σας σε αυτά τα σημεία.

Τα παιδιά μαθαίνουν και αναπτύσσονται παίζοντας, εξερευνώντας, παραμένοντας ενεργητικά και δημιουργικά, καθώς και όταν τους κάνουν ερωτήσεις που τα βοηθούν να σκέφτονται. Μετά από κάθε ηλικιακή ζώνη σας δίνουμε παραδείγματα του πώς μπορείτε να βοηθήσετε την ανάπτυξη του παιδιού σας, χωρίς να ξεχνάτε ότι όλα τα παιδιά είναι διαφορετικά.

Ένας τρόπος να χρησιμοποιήσετε αυτό το βιβλίο είναι ως παραπομπή σε σύγκριση με το τι μπορεί να κάνει το παιδί σας. Χρησιμοποιήστε το ως έναυσμα για να δοκιμάσετε καινούρια πράγματα μαζί.

Περιεχόμενα

- Γέννηση – 11 μήνες σελ. 8-17
- 8 – 20 μήνες σελ. 18-29
- 16 – 26 μήνες σελ. 30-43
- 22 – 36 μήνες σελ. 44-55
- 30 – 50 μήνες σελ. 56-69
- 40 – 60 μήνες (5 ετών) σελ. 70-85

Όταν θα χρησιμοποιείτε αυτό το βιβλίο, αν δεν νιώθετε σίγουροι για τη μάθηση και την ανάπτυξη του παιδιού σας, απευθυνθείτε σε κάποιον από τους ειδικούς του κέντρου μας.

Οι 7 περιοχές της μάθησης είναι:

Πρωταρχικές περιοχές της μάθησης
ιδιαίτερα σημαντικές στα πρώτα 3 χρόνια:

Προσωπική, κοινωνική και
συναισθηματική ανάπτυξη

Σωματική ανάπτυξη

Επικοινωνία και γλώσσα

Συγκεκριμένες περιοχές της μάθησης:

Αλφαριθμητισμός

Μαθηματικά

Κατανόηση του κόσμου

Εκπαιδευτικές
τέχνες και σχέδιο

Σε αυτό τον οδηγό, τα πρώτα πέντε χρόνια του παιδιού σας έχουν χωριστεί στις έξι ηλικιακές ομάδες, όπως αυτές περιγράφονται στις επόμενες δυο σελίδες και που τονίζουν τι μπορεί να παρατηρήσετε ότι κάνει το παιδί σας σε αυτές τις περιόδους. Παρακαλούμε να θυμάστε: κάθε παιδί είναι διαφορετικό! Τα παιδιά δεν αναπτύσσονται με τον ίδιο ρυθμό. Μετά από κάθε ηλικιακή ομάδα σας δίνουμε παραδείγματα για το πώς μπορείτε να βοηθήσετε στη μάθηση και ανάπτυξη του παιδιού σας.

Γέννηση – 11 μήνες

(σελ. 8-17)

Τι παρατηρείτε στην πρώιμη ανάπτυξη του μωρού σας;

22 – 36 μήνες

(σελ. 44-55)

Τι παρατηρείτε καθώς το παιδί σας ξεκινάει να έχει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και επίγνωση του εαυτού του, και να διαχειρίζεται συναισθήματα και συμπεριφορές;

8 – 20 μήνες

(σελ. 18-29)

Τι παρατηρείτε καθώς το μωρό σας αρχίζει να γυρνάει, να αγγίζει πράγματα και να παίζει με παιχνίδια;

30 – 50 μήνες

(σελ. 56-69)

Τι παρατηρείτε στο παιδί σας καθώς μεγαλώνει η αυτοπεποίθησή του;

16 – 26 μήνες

(σελ. 30-43)

Τι παρατηρείτε καθώς το παιδί σας ξεκινάει να έχει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και επίγνωση του εαυτού του, και να διαχειρίζεται συναισθήματα και συμπεριφορές;

40 – 60 μήνες

(σελ. 70-85)

Σε αυτή την ηλικιακή ομάδα παραθέτουμε μία λίστα με στόχους πρώιμης μάθησης. Κυρίαρχη προσδοκία είναι να έχει κατακτήσει το παιδί σας αυτούς τους στόχους ώστε να είναι έτοιμο για την εισαγωγή του στο σχολείο.

Γέννηση – 11 μήνες:

Μπορεί να προσέξετε ότι...

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Μου αρέσει να βρίσκομαι με άλλα μωρά και με μεγάλους. Κοιτάω πρόσωπα και κουνάω τα χέρια μου και τα πόδια μου, για να δείξω ότι μου αρέσει να βρίσκομαι μαζί τους.
- Μπορώ να σου δείξω ότι μου αρέσει να μου μιλάς χαμογελώντας, γουρλώνοντας τα μάτια μου και ανοιγοκλείνοντας το στόμα μου.
- Κοιτάω πρόσωπα και μπορώ να αντιγράψω κινήσεις που κάνεις με το πρόσωπό σου, όπως να βγάζω έξω τη γλώσσα μου, να ανοίγω και να κλείνω το στόμα μου ή να γουρλώνω τα μάτια μου.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Κοιτάω, γελάω και γουργουρίζω για να σου πω ότι μου αρέσει να με γαργαλάνε ή να με σπκώνουνε.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Μου αρέσει να βλέπω τα πρόσωπα των μεγάλων και να ακούω τις φωνές τους όταν είμαι αναστατωμένο, ανήσυχο ή κουρασμένο.

- Ακουμπάω πάνω στους μεγάλους που γνωρίζω, όταν νιώθω αναστατωμένο, ανήσυχο ή κουρασμένο.
- Θέλω να με κρατάς, να με κουνάς, να μου μιλάς ή να μου τραγουδάς σιγανά και ήρεμα.
- Μπορώ να σου δείξω ότι είμαι χαρούμενο, ανήσυχο ή ενθουσιασμένο με τους θορύβους που κάνω, ανοίγοντας και κλείνοντας τα μάτια μου ή με τον τρόπο που κινώ τα χέρια και τα πόδια μου.
- Μπορώ να σου δείξω ότι ξέρω πως νιώθουν οι άλλοι άνθρωποι, χαμογελώντας σε έναν μεγάλο όταν μου χαμογελάει, και κλαίγοντας όταν ακούω ένα άλλο παιδί να κλαίει.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Μπορώ να στηρίξω και να κουνήσω το κεφάλι ή το σώμα μου όταν ακούω θορύβους και βλέπω πράγματα ή ανθρώπους.
- Μπορώ να κουνήσω τα χέρια μου και τα πόδια μου με διαφορετικούς τρόπους, όπως χαιρετώντας και κλωτσώντας.
- Μπορώ να γυρίσω μπρούμυτα όταν είμαι ανάσκελα και το ανάποδο.
- Όταν είμαι ξαπλωμένο μπρούμυτα μπορώ να χρησιμοποιήσω τα χέρια μου για να ανασπώσω το κεφάλι μου και μετά το στήθος μου.

- Μου αρέσει, όταν παίζω με τα χέρια και τα πόδια μου, να τα κοιτάζω.
- Μπορώ να τεντωθώ και να αγγίξω πράγματα που βρίσκονται κοντά μου και να τα κρατήσω.
- Μου αρέσει να εξερευνώ πράγματα βάζοντάς τα στο στόμα μου.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Όταν με παίρνεις αγκαλιά, μου αρέσει να μου χαϊδεύεις τα μάγουλά μου ή να χτυπάς ελαφρά την πλάτη μου.
- Θα σου δείξω ότι είμαι αναστατωμένο, κουρασμένο ή πεινασμένο κάνοντας θορύβους, όπως με το να κλαίω ή να κουνάω τα χέρια, τα πόδια ή το σώμα μου.
- Θα σου δείξω ότι ξέρω πότε είναι η ώρα για φαΐ κοιτώντας εμένα, το φαγητό ή το ρόφημά μου, κάνοντας ήχους ή κουνώντας τα χέρια και τα πόδια μου για να σου πω ότι είμαι ενθουσιασμένο ή έτοιμο.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Σταματάω αυτό που κάνω και ακούω προσεκτικά μια νέα φωνή ή ήχο ή κουνάω το κεφάλι ή το σώμα μου για να εντοπίσω γνωστούς ήχους.
- Θα σου δείξω ότι μου αρέσει που μου μιλάς χαμογελώντας σου, κοιτώντας σε ή με το να κινηθώ.

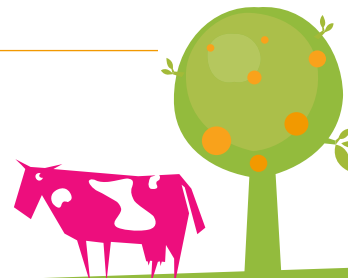
- Όταν μου μιλάς, σε κοιτάω, αλλά θα γυρνάω αλλού το κεφάλι ή το σώμα μου όταν σταματάς.

Κατανόηση

- Όταν λες το όνομά μου σταματάω αυτό που κάνω και σε κοιτάω.
- Καταλαβαίνω τι εννοείς όταν χρησιμοποιείς λέξεις και κινήσεις ταυτόχρονα. Για παράδειγμα, καθώς χαιρετάς και λες «γεια», ή χρησιμοποιείς κινήσεις καθώς τραγουδάς τραγουδάκια, όπως «Αχ κουνελάκι».

Ομιλία

- Μπορώ να σε κάνω να καταλάβεις τι θέλω ή πώς νιώθω κάνοντας διαφορετικούς θορύβους, όπως να κλαίω, να γουργουρίζω, να βαβίζω και να τσιρίζω.
- Όταν ένας μεγάλος που ξέρω μου μιλάει, κάνω ήχους και θορύβους.
- Μπορώ να σπκώνω τα χέρια μου, όταν νομίζω ότι θα με σπκώσεις.
- Μου αρέσει να βαβίζω για να πω κάτι, όπως «μπαμπά», «μαμά», κλπ.

Αλφαβητισμός

Ανάγνωση

- Μου αρέσει να μου τραγουδάς τραγούδια και ποιηματάκια, και να μου διαβάζεις ιστορίες.

Γραφή

- Τα μωρά χρειάζεται να ακούνε συστηματικά και επαναλαμβανόμενα λέξεις για τα αντικείμενα και τις δράσεις στο άμεσο περιβάλλον τους.
- Τα μωρά χρειάζεται να εξερευνούν τι συμβαίνει όταν χρησιμοποιούν τα χέρια και τα πόδια τους.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Παρατηρώ πότε υπάρχει ένα πράγμα, ή πότε υπάρχουν πολλά πράγματα (μέχρι 3) σε ένα μπολ ή καλάθι.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Τα μωρά χρειάζεται να παίζουν με πράγματα και να μαθαίνουν τι μπορούν να κάνουν με τα χέρια, τα πόδια και το σώμα τους.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Τα μωρά χρειάζεται να αναπτύσσουν σχέσεις με τους ενήλικες.
- **Ο κόσμος**
 - Κουνώ τα μάτια μου και μετά το κεφάλι μου, όταν θέλω να κοιτάξω κάτι.
 - Μου αρέσει να κοιτάζω γύρω μου για πράγματα με τα οποία μπορώ να παίξω.
 - Χαμογελάω σε πράγματα με τα οποία θέλω να παίξω.
 - Μου αρέσει να κλωτσάω και κουνάω πράγματα που κάνουν θόρυβο, όπως ένα κρεμαστό παιχνίδι ή μία κουδουνίστρα, ξανά και ξανά.

Σημειώσεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γέννηση – 11 μήνες:

Πώς μπορείς να με βοηθήσεις με τη μάθησή μου;

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Άσε με να αντιγράψω τις κινήσεις που κάνεις με το πρόσωπό σου, όπως όταν ανοίγεις και κλείνεις το στόμα και τα μάτια σου.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Δώσε μου ένα από τα αγαπημένα μου παιχνίδια, το πακέτο με τα μαντηλάκια ή μία καθαρή πάνα να κρατάω όταν με αλλάζεις.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Γαργάλησε τα πόδια μου
- Άσε με να δω το πρόσωπό σου και να ακούσω τη φωνή σου, όταν γκρινιάζω, είμαι κουρασμένο, ή νυστάζω. Να είσαι υπομονετικός μαζί μου: μίλα μου με ηρεμία.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Παίξε «κουκου-τσα» μαζί μου. Χρησιμοποίησε τα χέρια σου ή ένα μαντήλι για να κρύψεις το πρόσωπό σου.
- Τραγουδά μου ένα τραγούδι ή ένα ποιηματάκι καθώς με κουνάς ή με αγκαλιάζεις.

Κατανόηση

- Πες μου τι κάνεις καθώς μου αλλάζεις τη πάνα ή με ντύνεις.

Ομιλία

- «Κουβέντιασε» μαζί μου, αντιγράφοντας τους ήχους που βγάζω και το βάβισμά μου.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Βάλε με μπρούμυτα ή ανάσκελα, πάνω σε μία μαλακή κουβέρτα ή μαλακό χαλί, και άσε με να κουνάω τα πόδια μου.
- Σκέπασε τα πόδια μου με μία ζαρωμένη κουβέρτα ή ένα κομμάτι ελαφρύ, μαλακό ύφασμα για να μπορέσω να το βγάλω από πάνω μου κλωτσώντας το.
- Βάλε τα αγαπημένα μου παιχνίδια γύρω μου για να μπορώ να τεντωθώ και να τα αγγίξω ή να προσπαθήσω να τα κρατήσω.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Δείξε μου πολύ απλά διαδραστικά βιβλία από χαρτόνι ή πανί.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Κράτα τα χέρια μου και βοήθησε με να χειροκροτήσω με το ρυθμό, καθώς μου τραγουδάς τραγουδάκια.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Πρέπει να παίζω με πράγματα και να ανακαλύπτω τι μπορώ να κάνω με τα χέρια, τα πόδια και το σώμα μου. Άσε με να έχω τα αγαπημένα μου πράγματα γύρω μου.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Πρέπει να εξερευνήσουμε πολλά διαφορετικά πράγματα για να μάθω τι μπορώ να κάνω μαζί τους. Άσε με να τα κάνω άνω κάτω.

Να είναι ευφάνταστα

- Μίλα μαζί μου πολύ απλά και επαναλαμβανόμενα, με ευχάριστη προσωδία.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Σύστησέ με σε πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους.

Ο κόσμος

- Άσε με παίζω με παιχνίδια που κάνουν διαφορετικούς ήχους.
- Άσε με να κοιτάω καθρέφτες.

Σημειώσεις

8 – 20 μήνες (1,6 ετών):

Μπορεί να προσέξετε ότι...

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω θορύβους, λέξεις, να σε δείχνω ή να σε αγγίζω για να αρχίσω μία συζήτηση μαζί σου.
- Αρχίζω να γίνομαι φίλος με ξεχωριστούς μεγάλους.
- Κάποιες φορές ανησυχώ όταν γνωρίζω καινούριους μεγάλους για πρώτη φορά.
- Χρειάζομαι βοήθεια από έναν μεγάλο που ξέρω, όταν παίζω με παιδιά ή επισκέπτομαι ένα νέο μέρος για πρώτη φορά.
- Μου αρέσει να παρακολουθώ τι κάνουν οι φίλοι μου.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Μου αρέσει να βρίσκω τη μύτη, τα μάτια ή την κοιλιά μου όταν παίζουμε παιχνίδια, ή όταν τραγουδάμε τραγουδάκια όπως «Πάει ο λαγός να πιει νερό...».
- Μπορώ να δείχνω ή να κοιτάω για να σου πω τι θέλω ή τι χρειάζομαι και ότι όταν κάνω διαφορετικούς ήχους και θορύβους με τη φωνή μου θα έρθεις να με βοηθήσεις ή να παίξεις μαζί μου.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Θα πάω σε κάποιον μεγάλο που ξέρω όταν νιώθω

ενθουσιασμένο, χαρούμενο, κουρασμένο ή θυμωμένο.

- Μπορεί να έχω μία ειδική πιπίλα που θα χρησιμοποιώ όταν θα είμαι κουρασμένο ή αναστατωμένο.
- Θα αφήνω έναν μεγάλο που ξέρω να με πλένει, να μου αλλάζει την πάνα και να με ντύνει.
- Αρχίζω να καταλαβαίνω ότι όταν λες «ναι» μπορώ να κάνω ή να πάρω κάτι, και όταν λες «όχι» πρέπει να σταματήσω αυτό που κάνω ή δεν μπορώ να έχω κάτι.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

Σταδιακά:

- Μπορώ να καθίσω ίσια στο πάτωμα, στον ποπό μου.
- Όταν κάθομαι, μπορώ να γέρνω προς τα εμπρός για να μαζέψω ένα μικρό παιχνίδι με το χέρι μου.
- Μπορώ να κινηθώ στο πάτωμα μπουσουλώντας, τρίβοντας το ποπό μου στο πάτωμα ή γυρνώντας το σώμα μου γύρω γύρω.
- Κρατιέμαι από έπιπλα, όπως ένας καναπές, ή από κάποιον μεγάλο, για να με βοηθήσει να τραβηχτώ προς τα επάνω και να σταθώ, να σκλωθώ στα πόδια μου, να κάνω ένα βήμα πλάγως και να περπατήσω μόνο μου.

- Μπορώ να περπατήσω όταν ένας μεγάλος κρατά το ένα ή και τα δυο μου χέρια. Κάποια στιγμή θα μπορώ να περπατήσω μόνο μου.
- Μπορώ να κρατάω από ένα παιχνίδι (π.χ. ένα τουβλάκι) σε κάθε χέρι και να τα χτυπάω μεταξύ τους.
- Μπορώ να πιάσω κάτι μικρό, όπως ένα τουβλάκι ή ένα σταφύλι, ανάμεσα στον αντίχειρα και τα υπόλοιπα δάχτυλά μου.
- Μπορώ να κρατήσω ένα στυλό ή μια κηρομπογιά με όλο μου το χέρι ή με τη γροθιά μου και να εξερευνήσω τα σχήματα που μπορώ να κάνω.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Ανοίγω το στόμα μου όταν βλέπω το κουτάλι με το οποίο με ταΐζεις.
- Μπορώ να κρατήσω το δικό μου μπουκάλι ή παγούρι.
- Μπορώ να κρατήσω φαγητό ανάμεσα στον αντίχειρα και τα δάχτυλά μου, να το κρατήσω με τη γροθιά μου και να σκώσω το χέρι μου στο στόμα μου.
- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ κουτάλι. Μπορώ να σκώσω το κουτάλι στο στόμα μου, αλλά μερικές φορές το φαγητό πέφτει πρινβάλω το κουτάλι στο στόμα μου.
- Όταν μου αλλάζεις την πάνα, σε βοηθάω με το να κάθομαι ακίνητο ή σκώνοντας τα πόδια μου στον αέρα.
- Αρχίζω να σου λέω ότι έχω γεμίσει την πάνα μου, δείχνοντας ή κάνοντας μια γκριμάτσα.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Μου αρέσει να κουνάω το κεφάλι, τα χέρια και τα πόδια μου όταν ακούω μουσική.
- Μου αρέσει να εξερευνώ παιχνίδια και άλλα πράγματα που μου φαίνονται ενδιαφέροντα.

Κατανόηση

- Θα κοιτάω καθώς δείχνεις πράγματα ή τα κρατάς μπροστά μου.
- Όταν ένας μεγάλος που ξέρω με ρωτάει «Πού είναι η μαμά;» ή «Πού είναι η μύτη σου;» μπορώ να δείξω ή να βρω αυτό που μου ζητάει.
- Αρχίζω να καταλαβαίνω λέξεις οι οποίες είναι σημαντικές για μένα, όπως «ποτηράκι» ή «αρκουδάκι» δείχνοντας ή βρίσκοντάς τα.

Ομιλία

- Θα κοιτάω πράγματα για να σε κάνω να καταλάβεις τι θέλω.
- Μπορώ να κάνω ήχους που ταιριάζουν με το παιχνίδι που παίζω, όπως «βββββ» για το αεροπλανάκι.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω μονές λέξεις, όπως «γάλα» ή «μπαμπά», που είναι σημαντικές για μένα.
- Θα αντιγράψω καινούριους ήχους και λέξεις που ακούω να χρησιμοποιείς.
- Θα φτιάξω και θα χρησιμοποιήσω τις δικές μου λέξεις.

Αλφαβητισμός

Ανάγνωση

- Μου αρέσει να κρατάω βιβλία και να κοιτάω τις εικόνες που έχουν.

Γραφή

- Μπορώ να κρατήσω ένα στυλό ή μια κηρομπογιά με όλο μου το χέρι ή με τη γροθιά μου και να εξερευνήσω τα σχήματα που μπορώ να κάνω.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Μου αρέσει να λέω τα ονόματα των αριθμών καθώς τραγουδάς ποιημάκια και τραγούδια μαζί μου.
- Θα σε παρατηρήσω ενώ κρύβεις ένα παιχνίδι κάτω από την κουβέρτα, και μετά θα ψάξω να το βρω.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Μπορώ να δείξω μια εικόνα σε ένα βιβλίο ή ένα παιχνίδι, όταν με ρωτάς «Πού είναι ο μεγάλος αρκούδος;» και «Πού είναι ο μικρός αρκούδος;».
- Μπορώ να αναγνωρίσω πράγματα που χρησιμοποιώ την ώρα του φαγητού, του ύπνου ή όταν μου αλλάζεις την πάνα.

Κατανόηση του Κόσμου

Ο κόσμος

- Θα παρακολουθήσω τι κάνεις όταν παίζεις μαζί μου χρησιμοποιώντας αμαξάκια, ζωάκια ή ανθρώπακια.
- Έτσι, μαθαίνω ότι τα πράγματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν με διαφορετικούς τρόπους.
- Θα σε παρακολουθήσω όταν κρύβεις ένα παιχνίδι κάτω από την κουβέρτα και μετά θα το ψάξω.
- Μπορώ να βρω πράγματα αφού τα έχεις ρίξει μέσα σε ένα μπολ ή καλάθι.
- Μου αρέσει να χτυπάω πράγματα, όπως τουβλάκια, μαζί και να γεμίζω κουτιά και καλάθια με πράγματα.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Μπορώ να αντιγράψω πράξεις, όπως να χειροκροτώ ή να χαιρετάω, που βλέπω να κάνει ένας μεγάλος.

- Μπορώ να σου δείξω ότι μου αρέσουν η μουσική και τα τραγούδια κουνώντας τα χέρια και τα πόδια μου.
- Μπορώ να εξερευνήσω τα σημάδια που κάνω όταν χρησιμοποιώ ένα στυλό/μία κηρομπογιά ή όταν παίζω με τα χέρια μου σε φούσκες, χώμα ή μπογιά.
- Μπορώ να εξερευνήσω τι συμβαίνει όταν χρησιμοποιώ τα χέρια μου για να τραβήξω ή να πιέσω π.χ. ζυμαράκι.

Σημειώσεις

[illegible]

8 – 20 μήνες (1,6 ετών):

Πώς μπορείς να με βοηθήσεις με τη μάθησή μου;

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Μοιράσου φωτογραφίες ξεχωριστών μεγάλων μαζί μου.
- Άσε με να γνωρίσω ξεχωριστούς μεγάλους. Πες μου το όνομά σου.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Άσε με να κοιτάξω σε έναν καθρέφτη. Δείξε με και πες μου ότι είμαι εγώ αυτός που φαίνεται στον καθρέφτη. Δείξε τη μύτη μου, τα χέρια μου, τα πόδια μου και πες μου τι είναι.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Άσε με να πάρω την πιπίλα μου ή το αγαπημένο μου παιχνίδι όταν είμαι λυπημένος ή κουρασμένος.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Πες μου πολύ απλές ιστορίες όταν με βάζεις για ύπνο ή όταν καθόμαστε αγκαλιά στον καναπέ.
- Τραγουδά μου όταν με ντύνεις ή μου αλλάζεις την πάνα.

Κατανόηση

- Κράτα μου το χέρι για να με βοηθήσεις να κάνω τις κινήσεις καθώς τραγουδάμε.

Ομιλία

- Πες μου πώς ονομάζονται τα πράγματα που πιάνω για να τα επεξεργαστώ. Ονόμασε τι κάνω την ώρα που το κάνω.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Άσε με να χτυπάω τα χέρια μου και τα πόδια μου στο νερό.
- Δώσε μου ένα αμαξάκι ή ένα ποδηλατάκι να σηρώνων.
- Βάλε τα αγαπημένα μου παιχνίδια στο πάτωμα έτσι ώστε να μπορώ να σέρνομαι και να μπουσουλάω προς αυτά. Μετακίνησέ τα λίγο πιο μακριά από μένα σαν πρόκληση.
- Δώσε μου ζυμαράκι για να το ζουλήξω ή να το πιέσω ή να το σκαλίσω με τα δάχτυλά μου.
- Όταν με ταΐζεις, με αλλάζεις ή με πλένεις, τραγουδά μου τραγουδάκια που έχουν κινήσεις για τα χέρια, όπως «Αχ κουνελάκι».

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Άσε με να χρησιμοποιήσω τα δάχτυλά μου για να ταΐσω τον εαυτό μου.
- Άσε με να προσπαθήσω να χρησιμοποιήσω ένα κουτάλι για να φάω το φαγητό μου με αυτό.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Άσε με κρατήσω το βιβλίο καθώς μου λες την ιστορία.
- Μίλα μου για το τι συμβαίνει στις εικόνες ή ποιον μπορείς να δεις στις εικόνες.

Γραφή

- Δώσε μου μεγάλα μολύβια/ κηρομπογιές/ κιμωλίες για να παίξω – με επίβλεψη πάντα.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Πρέπει να αναπτύξω σχέσεις με μεγάλους. Σύστησέ με σε ανθρώπους όταν βγαίνουμε βόλτα.

Ο κόσμος

- Παιξε «κρυφτό» όταν πρέπει να βρω ένα από τα παιχνίδια μου.

Τεχνολογία

- Δώσε μου διαφορετικά πράγματα να εξερευνήσω: κατσαρόλες, τηγάνια, κουτάλια, χαρτιά.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Άσε με να χρησιμοποιήσω τα χέρια μου και τα πόδια μου για να μάθω τι σημάδια μπορώ να κάνω με τη μογιό ή να κάνω φούσκες να σκάσουν.
- Κάνε μαριονέτες να κινηθούν στη μουσική ή στα τραγούδια που μου τραγουδάς.

Να είναι ευφάνταστα

- Πρέπει να παίζω με πολλά διαφορετικά πράγματα για να μάθω τι μπορώ να κάνω μαζί τους: μαντήλια, κουτιά, κουδουνίστρες και ασφαλείς καθρέφτες.

16 – 26 μήνες:

Μπορεί να προσέξετε ότι...

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Μου αρέσει να παίζω δίπλα σε άλλα παιδιά.
- Μπορώ να παίζω μόνο μου ή με άλλα παιδιά, αλλά όταν νιώθω κουρασμένο, ανήσυχο ή αναστατωμένο θα βρω ένα μεγάλο που ξέρω.
- Μπορώ να παίζω παιχνίδια που απαιτούν να κρατάμε τη σειρά μας, όπως να ρίχνουμε τη μπάλα ο ένας στον άλλο.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Μπορώ να παίζω μόνο μου με νέα παιχνίδια, αλλά μου αρέσει να βρίσκω έναν μεγάλο που ξέρω όταν τον χρειάζομαι.
- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ τα παιχνίδια μου για να υποκριθώ ότι είναι κάτι άλλο, όπως ότι το αρκουδάκι μου είναι ένα μωρό.
- Προσπαθώ να κάνω πράγματα για τον εαυτό μου, όπως να φοράω τις μπότες μου, και μπορεί να σου πω «όχι» αν πας να με βοηθήσεις.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Φαίνομαι ανήσυχο αν ακούσω κάποιον που ξέρω να κλαίει ή χαρούμενο και ενθουσιασμένο όταν ακούω έναν μεγάλο που ξέρω.

- Θυμώνω όταν προσπαθώ να κάνω κάτι για τον εαυτό μου και δεν μπορώ.

- Κάποιες φορές όταν μου δίνεις οδηγίες, θα μπορώ να τις ακολουθώ με επιτυχία.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Μπορώ να ανεβώ σκαλιά όταν ένας μεγάλος μου κρατάει το χέρι.
- Κατεβαίνω τα σκαλιά ανάποδα στα γόνατα, κρατώντας τα σκαλιά και κατεβαίνοντας ένα σκαλί τη φορά.
- Ξέρω ότι όταν κουνάω μία κηρομπογιά ή ένα στυλό γύρω γύρω, πάνω κάτω και πέρα δώθε, τα σημάδια που αφήνω στο χαρτί μοιάζουν με τον τρόπο που κούνησα το χέρι μου.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Μπορώ να σου πω τι μου αρέσει και τι δεν μου αρέσει να τρώω και να πίνω.
- Μου αρέσει να δοκιμάζω καινούρια φαγητά.
- Μπορώ να κρατήσω ένα παγούρι με τα δύο μου χέρια και να μην χύσω πάρα πολύ νερό καθώς βάζω το ποτήρι στο στόμα μου.
- Μπορώ να σου πω πότε χρειάζομαι να μου αλλάξεις την πάνα ή το εσώρουχο.
- Μπορώ να σου πω πότε χρειάζομαι να κάτσω στο γιογιό ή να πάω στην τουαλέτα.

- Μου αρέσει να σε βοηθάω όταν με ντύνεις και με ξεντύνεις, βρίσκοντας τα ρούχα μου και προσπαθώντας να τα φορέσω.
- Όταν με αλλάζεις, μπορώ να βρω τα μαντηλάκια μου και μια καθαρή πάνα και να σου τα δώσω.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Όταν μου διαβάζεις μια ιστορία, μου αρέσει να συμμετέχω με ήχους που κάνουν οι διάφοροι χαρακτήρες και τα αντικείμενα.
- Όταν τραγουδάς ποιημάτια, συμμετέχω με κινήσεις και ήχους που κάνουν οι διάφοροι χαρακτήρες και τα αντικείμενα.
- Όταν παίζω με τα αγαπημένα μου παιχνίδια, περνάω τόσο καλά που καμιά φορά δεν σε ακούω όταν μου μιλάς.

Κατανόηση

- Αν μου πεις να βρω ένα παιχνίδι ή ένα πράγμα από ένα καλάθι ή κουτί, μπορώ να το βρω σωστά.
- Μπορώ να καταλάβω τι να κάνω όταν μου λες να κάνω ένα πράγμα, όπως «Πέτα τη μπάλα» ή «Βάλε το μωρό στο κρεβάτι».

Ομιλία

- Ξεκινάω να λέω φράσεις δύο λέξεων όπως «θέλω μπάλα» ή «άλλο χυμό» για να σου πω τι θέλω ή τι χρειάζομαι.

- Χρησιμοποιώ λέξεις που ακούω να λες, όπως «Τελείωσε».
- Χρησιμοποιώ πολλές καθημερινές λέξεις που είναι σημαντικές για μένα, όπως «μπανάνα», «πάω», «ύπνος» ή «ζεστό» για να σου πω πράγματα.
- Ξεκινάω να σου κάνω ερωτήσεις όπως «Τι είναι αυτό;» και «Γιατί?».
- Κάποιες φορές όταν παίζω με παιχνίδια ή μοιράζομαι μία ιστορία μαζί σου, θα σου μιλήσω για πράγματα που μου θυμίζουν τα παιχνίδια και οι εικόνες.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Μου αρέσει να μοιράζομαι ιστορίες μαζί σου και μπορώ να σου βρω τις αγαπημένες μου ιστορίες για να μου τις διαβάσεις
- Έχω αγαπημένα ποιημάτια και τραγουδάκια και συμμετέχω στις κινήσεις και στα τραγούδια.

Γραφή

- Ξέρω ότι όταν κουνάω μία κηρομπογιά ή ένα στυλό γύρω γύρω, πάνω κάτω και πέρα δώθε, τα σημάδια που αφήνω στο χαρτί μοιάζουν με τον τρόπο που κούνησα το χέρι μου.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Ξέρω ότι όταν κρύβεις ένα παιχνίδι κάτω από μια κουβέρτα, θα το βρω κάτω από την κουβέρτα
- Μπορώ να τακτοποιήσω τα παιχνίδια και τα πράγματά μου, έτσι ώστε όλα τα ίδια να είναι μαζί.
- Όταν παίζω με τα παιχνίδια μου ή τραγουδάω θα λέω τα ονόματα των αριθμών σε μπερδεμένη σειρά.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Προσπαθώ να βάζω τα κομμάτια σε πολύ απλά παζλ ή σε ξύλινους πίνακες με κενά, και μερικές φορές βάζω το σωστό κομμάτι στη σωστή τρύπα.
- Μπορώ να χτίσω πύργους και μακριές γραμμές στο πάτωμα με τουβλάκια.
- Ξέρω τη σειρά με την οποία πρέπει να χρησιμοποιήσω τα πράγματα για να ετοιμαστώ για ύπνο ή για να ντυθώ.
- Ξέρω ότι όταν σε δω να φοράς μπουφάν, πάμε έξω ή όταν δω την κούπα και το μπουλ μου στο τραπέζι, είναι ώρα να πιώ και να φάω κάτι.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Μου αρέσει να κοιτάω φωτογραφίες ανθρώπων που είναι σημαντικοί για μένα, όπως μέλη της οικογένειας, αδέρφια, φίλους και κατοικίδια, και να σου μιλάω για αυτές.
- Μου αρέσει να ακούω ιστορίες για παιδιά και οικογένειες.

Ο κόσμος

- Μου αρέσει να εξερευνώ πράγματα για να δω τι μπορώ να κάνω με αυτά. Μπορεί να τα κουνάω, να χτυπάω πράγματα με αυτά, να τα κοιτάω, να τα ακουμπάω, να τα βάζω στο στόμα μου ή να τα τραβάω για να δω τι θα γίνει.
- Μπορώ να βάζω μαζί πράγματα που ταιριάζουν, όπως καπάκι με κατσαρόλα και καπάκι με κουτί.

Τεχνολογία

- Ξέρω ότι όταν πατάω ένα κουμπί στο τηλεκοντρόλ ή το κουμπί στο κλειδί του αυτοκινήτου, προκαλώ συγκεκριμένα αποτελέσματα.
- Μπορώ να πατάω κουμπιά στα παιχνίδια μου για να κάνουν ήχους ή για να πεταχτεί κάτι.

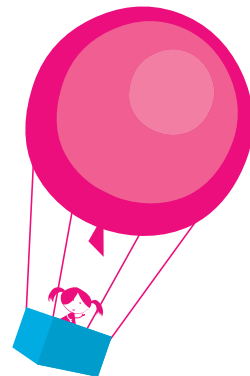

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Θα πηδάω, χοροπηδάω ή θα κουνάω τα χέρια μου όταν ακούω μουσική που μου αρέσει.
- Θα συμμετέχω με μερικές λέξεις και κινήσεις που ξέρω όταν τραγουδάς τα αγαπημένα μου τραγουδάκια.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω κηρομπογιές και μαρκαδόρους για να κάνω γραμμές που πάνε πάνω-κάτω και γύρω-γύρω.
- Ξεκινάω να βγάζω διαφορετικούς ήχους, όπως γρήγορα και δυνατά, όταν παίζω μουσικά όργανα ή καθημερινά πράγματα, όπως κουτάλια, κατσαρόλες και πλαστικά μπουλ.

Να είναι ευφάνταστα

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω τα χέρια μου για να κάνω σημάδια στη λάσπη ή σε μπογιά. Καθώς κάνω τα σημάδια μπορεί να βγάζω διαφορετικούς ήχους όπως «ναιiiiiiii».
- Μπορώ να προσποιηθώ ότι ένα παιχνίδι ή πράγμα είναι κάτι άλλο, όπως ότι το αρκουδάκι μου είναι ένα μωρό.

16 – 26 μήνες:

Πώς μπορείς να με βοηθήσεις με τη μάθησή μου;

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

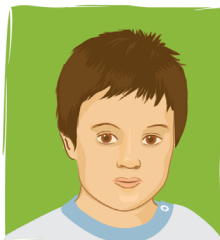
- Παίξε παιχνίδια μίμησης μαζί μου, όπως να χρησιμοποιείς το ίδιο μεταλλικό κουτάλι με αυτό που έχω εγώ, για να κάνεις τους ίδιους ήχους που κάνω κι εγώ.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Μοιράσου φωτογραφίες ή βίντεο που δείχνουν εμένα, και μίλα μου σχετικά με αυτά που κάνω.
- Χρησιμοποίησε τις κούκλες ή τα αρκουδάκια μου για να μου δείξεις πώς κάνουμε ότι φροντίζουμε ένα μωρό ή χρησιμοποίησε τα αμαξάκια μου για να μου δείξεις πώς κάνουμε ότι πάμε ταξίδι.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Άσε με να σε βοηθήσω να μοιράσεις τα τσος και τα φρούτα σε πιάτα, έτσι ώστε να έχουν όλοι κάτι να φάνε.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Μίλα μου για τους ήχους που ακούμε όταν πάμε στα μαγαζιά ή στο πάρκο.
- Κάνε τους ήχους των ζώων όταν μου διαβάζεις ένα βιβλίο.

Κατανόηση

- Παίξε μαζί μου παιχνίδια στα οποία πρέπει να ακολουθήσω οδηγίες, όπως «κύλησε τη μπάλα» ή «πέτα τη μπάλα».
- Άσε με να σε βοηθήσω να ξεπακετάρεις τα ψώνια λέγοντάς μου να βρω διαφορετικά πράγματα, όπως «βρες τα μήλα» ή «βρες τα μπισκότα».

Ομιλία

- Δείξε μου και δώσε μου επιλογές για το τι μπορώ να φάω, όπως «γιαούρτι ή μπανάνα».

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Δώσε μου μία μικρή τσάντα για να κουβαλάω κάτι όταν πάμε για ψώνια.
- Δώσε μου ένα κουβά για να βάζω μέσα ενδιαφέροντα πράγματα όταν σκάβω στο χώμα.
- Δώσε μου μικρούς πλάστες και φόρμες για να δω τι μπορώ να κάνω με αυτά, όταν παίζω με ζύμη.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Άσε με πλύνω τα χέρια μου και το πρόσωπό μου μόνο μου.
- Άσε με να προσπαθήσω να βάλω τα παπούτσια μου μόνο μου.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Άσε με να δείξω ή να σου πω πράγματα καθώς μου δείχνεις τις αγαπημένες μου ιστορίες.

Γραφή

- Άσε με να κάνω σημάδια χρησιμοποιώντας κηρομπογιές / μαρκαδόρους / κιμωλίες.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Άσε με να εξερευνήσω πώς μοιάζει το «γεμάτο» και το «άδειο» όταν παίζω στη μπανιέρα με πλαστικά μπουκάλια.
- Άσε με να παίζω με πάζλ όπου πρέπει να προσπαθήσω να βάλω στη σωστή θέση το κομμάτι που ταιριάζει.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Δώσε μου κορδέλες ή φουλάρια να κρατάω καθώς χορεύω στη μουσική.
- Κάνε μαριονέτες να κινηθούν στη μουσική ή στα τραγούδια που μου τραγουδάς.

Να είναι ευφάνταστα

- Δώσε μου ένα παλιό τηλέφωνο για να προσποιηθώ ότι σου τηλεφωνώ.
- Δώσε μου ένα μπολ με νερό και σαπούνι για να πλύνω την κούκλα μου.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

Ο κόσμος

Τεχνολογία

- Άσε με να χρησιμοποιήσω μια κάμερα για να βγάλω φωτογραφίες από διάφορα πράγματα.

Σημειώσεις

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features horizontal dashed lines for writing across the entire page. A vertical red dotted line runs down the left side, creating a margin. The top of the page has a solid pink header area. There are no markings or text on the page other than the ruling lines.

22 – 36 μήνες:

Μπορεί να προσέξετε ότι...

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Παρακολουθώ τι κάνουν τα άλλα παιδιά πριν πάω να παίξω μαζί τους.
- Ξεκινάω να κάνω φίλους.
- Θα πάω σε μεγάλους που ξέρω όταν θέλω αγκαλιά, όταν είμαι αναστατωμένο ή και όταν είμαι ενθουσιασμένο.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Μπορώ να σου πω «αντίο» όταν έχω έναν μεγάλο, που ξέρω, να με βοηθήσει.
- Μπορώ να σου δείξω με τι θέλω να παίξω, τι θέλω να φάω ή/και να φορέσω.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Θα πάω σε έναν μεγάλο που ξέρω όταν νιώθω λυπημένο, τρομαγμένο ή ανήσυχο.
- Θα κάνω ή θα πω κάτι όταν κάποιος που ξέρω δείχνει λυπημένος, θυμωμένος, τρομαγμένος ή ανήσυχος.
- Ξέρω ότι αν πάρω το παιχνίδι ενός φίλου μου ή του φωνάξω, μπορεί να μου θυμώσει ή να αναστατωθεί.

- Θα αγκαλιάσω τον φίλο μου αν είναι αναστατωμένος.
- Μπορώ κάποιες φορές να σταματήσω να κάνω κάτι, που ξέρω ότι δεν πρέπει να κάνω.
- Κάποιες φορές επιλέγω να παίζω με παιχνίδια που με κάνουν να νιώθω καλύτερα όταν είμαι αναστατωμένο.
- Μπορώ να ακολουθήσω απλά βήματα για να κάνω πράγματα από μόνο μου.
- Όταν μου δίνεις οδηγίες, κάποιες φορές θα μπορώ να κάνω αυτό που προσπαθώ.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Μπορώ να τρέχω χωρίς να πέφτω πάνω σε πράγματα ή να σκοντάφτω.
- Μπορώ να κάτσω κάτω οκλαδόν για να παίξω και να σηκωθώ χωρίς να χρησιμοποιήσω τα χέρια μου.
- Μπορώ να ανέβω τη σκάλα σε μία μικρή τσουλήθρα ή να σκαρφαλώσω πάνω σε παιχνίδια στην παιδική χαρά, στον καναπέ ή μια πολυθρόνα.
- Μπορώ να κλωτσήσω μια μεγάλη μπάλα.
- Μπορώ να γυρίσω τις σελίδες ενός βιβλίου. Κάποιες φορές μπορεί να γυρνάω παραπάνω από μία σελίδες τη φορά.
- Μπορώ να κρατήσω μια μικρή κανάτα και να ρίξω για να πιώ.

- ο Μπορώ να κρατήσω μία κηρομπογιά, ένα μολύβι, στυλό ή πινέλο και να κάνω γραμμές που πάνε πέρα δώθε, πάνω κάτω και γύρω γύρω.

- ο Όταν ανεβαίνω και κατεβαίνω σκάλες κρατιέμαι από την κουραστή και κινώ ένα πόδι τη φορά στο επόμενο σκαλί, μέχρι και τα δύο μου πόδια να είναι μαζί. Μετά κάνω το ίδιο για το επόμενο σκαλί.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- ο Ξεκινάω να επιλέγω να κρατάω αντικείμενα στο ένα χέρι περισσότερο από το άλλο.

- ο Μπορώ να κρατήσω ένα κουτάλι για να μαζέψω το φαί μου και να το βάλω στο στόμα μου για να φάω.

- ο Μπορώ να πιώ από κουπάκι χωρίς καπάκι και να μην χύσω αυτό που πίνω καθώς φέρνω την κούπα στο στόμα μου.

- ο Μπορώ να σου πω πότε θέλω να χρησιμοποιήσω το γιογιό ή την τουαλέτα.

- ο Ξέρω πόσο ψηλά μπορώ να ανέβω στα σκαλιά, την τσουλήθρα ή στα παιχνίδια στην παιδική χαρά χωρίς βοήθεια, πριν σου ζητήσω να με κατεβάσεις.

- ο Μπορώ να φορέσω το καπέλο μου, να κατεβάσω το φερμουάρ του μπουφάν μου και να βγάλω τα παπούτσια/μπότες μου και τη μπλούζα μου χωρίς βοήθεια.

- ο Ξεκινάω να πλένω και να σκουπίζω τα χέρια μου χωρίς βοήθεια.

- ο Ξεκινάω να κάθομαι στο γιογιό ή την τουαλέτα χωρίς βοήθεια.

- ο Μπορώ να χρησιμοποιήσω σκαλάκια για να φτάσω το νεροχύτη ή την τουαλέτα από μόνο μου.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- ο Ακούω ιστορίες στις οποίες κάνεις διαφορετικούς ήχους ή χρησιμοποιείς διαφορετικές φωνές καθώς μου διαβάζεις.

- ο Συμμετέχω σε ποιηματάκια ή τραγουδάκια.

Κατανόηση

- ο Όταν με ρωτάς «Ποιος χοροπηδάει;» ή «Ποιος κοιμάται;» μπορώ να σου δείξω τη σωστή εικόνα για να σου δείξω ότι καταλαβαίνω τις λέξεις που δείχνουν κάποια δράση.

- ο Καταλαβαίνω πιο μεγάλες οδηγίες ή ερωτήσεις, όπως «Τακτοποίησε τα τουβλάκια σου και μετά θα διαβάσουμε ένα βιβλίο».

- ο Μπορώ να σου δείξω ότι καταλαβαίνω «ποιος», «τι» και «πού» όταν χρησιμοποιείς ερωτήσεις, όπως «Ποιος είναι αυτός;», «Τι είναι αυτό;» ή «Πού είναι;» όταν κοιτάμε εικόνες σε ένα βιβλίο ή παίζουμε με παιχνίδια.

- ο Μπορώ να σου δείξω τη σωστή εικόνα ή αντικείμενο για να δείξω ότι καταλαβαίνω περιγραφικές λέξεις όπως «μικρό» ή «μεγάλο».

Ομιλία

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω απλές προτάσεις με 3-4 λέξεις για να μιλήσω για κάτι που κάνω ή κάτι που συμβαίνει.
- Όταν σου μιλάω, μιλάω για πολλά διαφορετικά πράγματα – τι κάνω, τι μου αρέσει ή τι έχω κάνει.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω αντικείμενα και χειρονομίες για να εξηγήσω τι εννοώ όταν μιλάω.
- Μπορώ να κάνω ερωτήσεις όπως «τι», «πού», «ποιος» όταν διαβάζουμε ένα βιβλίο ή παίζουμε.
- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ γραμματικές λέξεις, όπως «θα πάω» αντί για «πάω» και πληθυντικούς, όπως «μωρά» όταν μιλάω για παραπάνω από ένα πράγματα ή άτομα.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Μπορώ να σου δώσω τον σωστό αριθμό αντικειμένων από ένα σύνολο όταν μου λες «σε παρακαλώ δώσε μου ένα», «σε παρακαλώ δώσε μου δύο».
- Μπορώ να λέω τα ονόματα κάποιων αριθμών στη σωστή σειρά.
- Μπορώ να ζωγραφίσω γραμμές που πάνε πέρα δώθε, πάνω κάτω και γύρω γύρω, και εικόνες που δείχνουν αριθμούς και ποσά.

- Μπορώ να σου δείξω ποια ομάδα παιχνιδιών ή ποιο πιάτο έχει «τα πιο πολλά».
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω τις λέξεις «περισσότερο» και «πολύ» για να περιγράψω ομάδες αντικειμένων.
- Ξέρω ότι αν προσθέσω ένα παιχνίδι σε ένα σύνολο ή λίγο φαγητό στο πιάτο μου, έχω περισσότερο, και αν αφαιρέσω, έχω λιγότερο από όσα είχα πριν.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Μπορώ να δείξω σχήματα και σχέδια σε εικόνες και ρούχα.
- Μπορώ να τακτοποιήσω ένα σύνολο αντικειμένων έτσι ώστε να είναι μαζί όσα έχουν το ίδιο χρώμα ή σχήμα.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις όπως «μεγάλο» και «μικρό» για να περιγράψω παιχνίδια, ρούχα και εικόνες σε ένα βιβλίο.
- Ξέρω τη σειρά των πραγμάτων που συμβαίνουν κάθε μέρα (όπως σηκώνομαι από το κρεβάτι, τρώω πρωινό, ντύνομαι) και μπορώ να σου πω τι γίνεται μετά.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Μπορώ να μιμηθώ καθημερινές ρουτίνες με τα παιχνίδια μου. Ξεκινάω να κάνω φίλους.
- Μπορώ να μιλήσω για το πώς είμαι ίδιος ή διαφορετικός από άλλους ανθρώπους βασισμένος σε γνώριμες εμπειρίες, όπως τι μου αρέσει να τρώω και τι φοράω.

Ο κόσμος

- Μπορώ να παίξω με παιχνίδια όπως αμαξάκια, τρενάκια, ζωάκια και ανθρωπάκια και να μιλάω για το τι συμβαίνει καθώς παίζω.
- Μπορώ να μιλήσω για το τι βλέπω όταν παίζω έξω, όπως για το ότι τσαλαβούττησα σε λακούβες ή έσκαψα στο χώμα.

- Μπορώ να εξερευνήσω τι συμβαίνει όταν χρησιμοποιώ διαφορετικούς τύπους μπογιάς, στυλό, μολυβιών, μαρκαδόρων, χαρτί, κόλλα και παιδικά ψαλίδια.

Να είναι ευφάνταστα

- Μπορώ να σου πω τι είναι τα διαφορετικά σημάδια που φτιάχνω στις ζωγραφιές μου.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω παιχνίδια και ρούχα για να μιμηθώ γνώριμες, καθημερινές καταστάσεις, όπως το να μαγειρεύω ή να προσέχω ένα μωρό ή να παίζω ρόλους που με ενδιαφέρουν, όπως πυροσβέστης ή πριγκίπισσα.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Μπορώ να εξερευνήσω διαφορετικούς ήχους που κάνω χρησιμοποιώντας μουσικά όργανα ή καθημερινά αντικείμενα, όπως κουτάλια, κατσαρόλες και πλαστικά μπουλ.
- Συμμετέχω χορεύοντας σε τραγούδια ή όταν ακούω να παίζονται μουσικά όργανα.

Σημειώσεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

22 – 36 μήνες:

Πώς μπορείς να με βοηθήσεις με τη μάθησή μου;

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Φτιάξε μου σκηνές από σεντόνια και κουβέρτες όπου μπορώ να παίξω μαζί σου ή με τους φίλους μου.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Φτιάξε μου ένα κουτί με διαφορετικά πράγματα μέσα, όπως κόλλα και διάφορους τύπους χαρτιού, από όπου μπορώ να επιλέξω όταν φτιάχνω μια εικόνα ή ένα σχήμα.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Μίλα μου για τη σειρά με την οποία πρέπει να κάνω τα πράγματα, όπως το να πλένω τα δόντια μου και να ετοιμάζομαι για ύπνο.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Χρησιμοποίησε μαριονέτες από κάλτσες ή ανθρωπάκια ή ζωάκια όταν μου λες ιστορίες ή τραγουδάκια.

Κατανόηση

- Όταν φτιάχνουμε ένα σάντουιτς μαζί, πες μου τι κάνεις για να ξέρω τι πρέπει να κάνω κι εγώ.

Ομιλία

- Όταν παίζουμε με πράγματα, χρησιμοποίησε νέες λέξεις για να περιγράψεις τι κάνω με αυτά ή για να μου λες πώς ονομάζονται.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Παίξε παιχνίδια με μπάλες και κορδέλες μαζί μου.
- Άσε με να δοκιμάσω να ντύσω το αρκουδάκι μου ή την κούκλα μου με διαφορετικά είδη ρούχων, όπως μπουφάν, πουλόβερ και φορέματα, και διαφορετικά είδη κουμπώματος, όπως κουμπιά, Βέλκρο και φερμουάρ.
- Άσε με να βοηθήσω να ετοιμάσουμε το γεύμα κόβοντας το τυρί ή τις μπανάνες με παιδικό μαχαιράκι.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Άσε με να χρησιμοποιήσω τα παιχνίδια μου για με βοηθήσουν να σου πω ιστορίες που μου έχεις ήδη πει.
- Όταν μου διαβάζεις ιστορίες που ξέρω πολύ καλά, σταμάτα σε διάφορα σημεία και άσε με να σου πω τη λέξη που λείπει.

Γραφή

- Σχεδίασε και ζωγράφισε μαζί μου και πες μου τι κάνεις.
- Όταν γράφεις λίστες ή συμπληρώνεις έγγραφα, άσε με να έχω τα δικά μου χαρτιά για να κάνω τα δικά μου σημάδια.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Φτιάξε κορύνες από πλαστικά μπουκάλια. Πάίξε μαζί μου παιχνίδια όπου πρέπει να κρατάμε σκορ για το πόσες κορύνες έχουμε ρίξει κάτω.
- Πες μου ποιηματάκια και τραγουδάκια με αριθμούς, όπως «10 μικροί ινδιάνοι».

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Άσε με να τακτοποιήσω τα ρούχα μου έτσι ώστε να βάζω μαζί αυτά που έχουν το ίδιο σχέδιο, ή το ίδιο χρώμα, όπως κόκκινα, ποιά ή ριγέ.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Άσε με να εξερευνήσω τους διαφορετικούς ήχους που μπορώ να κάνω με καθημερινά αντικείμενα, όπως κουτάλια, κατσαρόλες ή πλαστικά μπουλ.
- Φτιάξε ένα κουτί με χαρτί, κόλλα, ψαλίδι και μαρκαδόρους για να το χρησιμοποιώ όταν φτιάχνω μια ζωγραφιά.

Να είναι ευφάνταστα

- Άσε με να μασκαρευτώ, χρησιμοποιώντας ρούχα των μεγάλων, κομμάτια από ύφασμα, καπέλα και σακούλες για να προσποιηθώ ότι είμαι κάποιος άλλος.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Άσε με να δοκιμάσω φαγητά από διαφορετικές χώρες και κουλτούρες.

Ο κόσμος

- Άσε με να εξερευνήσω φούσκες, ανεμόμυλους ή σερπαντίνες όταν φυσάει.
- Άσε με χρησιμοποιήσω αυτοκινητάκια, λεωφορεία ή τρενάκια για να φτιάξω ιστορίες ότι πάω στο σούπερ-μάρκετ, σε διακοπές ή στο βρεφονηπιακό σταθμό.

Τεχνολογία

- Άσε με να πατήσω κουμπιά σε αντικείμενα όπως φακοί ή τηλεκατευθυνόμενα αμάξια για να δω τι θα συμβεί.

30 – 50 μήνες:

Μπορεί να προσέξετε ότι...

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Μπορώ να παίξω σε μια ομάδα με τους φίλους μου. Μπορώ να σκεφτώ ιδέες για πράγματα να κάνω και παιχνίδια να παίξω.
- Θα ζητήσω από τους φίλους μου να παίξουν μαζί μου.
- Μιλώ και γίνομαι φίλος με άλλα παιδιά και μεγάλους που ξέρω.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Επιλέγω τα παιχνίδια με τα οποία θέλω να παίξω και τι θέλω να κάνω με αυτά με βοήθεια από έναν μεγάλο.
- Μου αρέσει όταν λες πράγματα όπως «μπράβο που τελείωσες όλο σου το φαΐ» ή «σε ευχαριστώ που μάζεψες τα παιχνίδια σου».
- Μου αρέσει να σε βοηθάω όταν είσαι απασχολημένη, όπως να τακτοποιώ κάποια από τα ψώνια ή να ταιριάζω τις κάλτσες μου.
- Ξεκινάω να μιλάω σε μεγάλους που δεν ξέρω όταν είσαι εκεί. Συμμετέχω σε καινούρια πράγματα όταν είσαι μαζί μου.
- Όταν παίζουμε, θα κουβεντιάζω με τους φίλους μου για σένα και την οικογένειά μου.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Ξέρω πότε είμαι λυπημένο ή θυμωμένο και ότι άμα φωνάξω ή πω κάτι αγενές μπορεί να κάνω και τους φίλους μου να στενοχωρηθούν και να θυμώσουν.
- Ξέρω ότι κάποιες φορές οι φίλοι μου θα θέλουν να παίξουν με τα παιχνίδια που παίζω εγώ και ότι θα χρειαστώ βοήθεια από κάποιον μεγάλο για να τα μοιραστώ μαζί τους.
- Ξεκινάω να καταλαβαίνω ότι όταν είσαι απασχολημένος, δεν μπορώ να έχω, ότι θέλω, όταν το θέλω.
- Ξέρω ότι κάποιες φορές δεν μπορώ να κάνω πράγματα που θέλω να κάνω, όπως να τρέχω στο σούπερ μάρκετ ή να πηδάω πάνω κάτω στον καναπέ του φίλου σου με τις λασπωμένες μπότες μου.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Μου αρέσει να τρέχω, να περπατάω, να πηδάω, να χοροπηδάω και να μετακινούμαι γύρω μου με πολλούς διαφορετικούς τρόπους.
- Μπορώ να ανέβω και να κατέβω σκάλες, όπως ένας μεγάλος, ένα πόδι ανά σκαλί.
- Μπορώ να κουβαλήσω κάτι που μου αρέσει προσεκτικά κατεβαίνοντας τις σκάλες, συνήθως σταματώντας με τα δύο πόδια στο κάθε σκαλί.

- Μπορώ να τρέχω τριγύρω, να σταματάω, να αλλάζω κατεύθυνση και να επιβραδύνω χωρίς να σκοντάφτω πάνω σε πράγματα.
- Όταν μου δείχνεις πώς να σταθώ στο ένα πόδι μόνο, μπορώ να σε μιμηθώ για ένα μόνο δευτερόλεπτο πριν πέσω.
- Μπορώ να πιάσω μια μεγάλη μπάλα όταν μου την πετάς.
- Μπορώ να κουνάω τα χέρια μου ή κορδέλες για να φτιάχνω γραμμές και κύκλους στον αέρα.
- Μπορώ να χρησιμοποιώ παιδικά ψαλίδια για να κάνω κοψιματάκια στο χαρτί.
- Μπορώ να κρατήσω ένα μολύβι κοντά στην κορυφή, όπως ένας μεγάλος, χρησιμοποιώντας τον αντίχειρα και τα δύο μου δάχτυλα, και όχι όλο το χέρι μου.
- Όταν γράφεις το όνομά μου, μπορώ να αντιγράψω κάποια από τα γράμματα μόνο μου σε ένα κομμάτι χαρτί.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Μπορώ να σου πω πότε πεινάω και θέλω κάτι να φάω, ή πότε είμαι κουρασμένο και θέλω να κοιμηθώ.
- Παρατηρώ πως όταν τρέχω, ζεσταίνομαι και λαχανιάζω λίγο.
- Καταλαβαίνω ότι πρέπει να προσέχω όταν χρησιμοποιώ παιδικά ψαλίδια για να κόψω ή το μαχαίρι μου για να απλώσω μαρμελάδα.
- Την περισσότερη ώρα, θυμάμαι να πάω στην τουαλέτα έγκαιρα και σκουπίζομαι χωρίς βοήθεια.
- Μπορώ να πλύνω και να σκουπίσω τα χέρια μου.

- Όταν με βοηθάς και κρατάς το παλτό μου, μπορώ να βάλω τα χέρια μου μέσα και να ανεβάσω το φερμουάρ όταν το έχεις ξεκινήσει εσύ. Μπορώ επίσης να σηκώσω τα παντελόνια μου.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Όταν μου αρέσει το θέμα για το οποίο μιλάνε, ακούω τους φίλους μου.
- Ακούω τις ιστορίες που μου λες και μιλάω για αυτές μετά.
- Όταν μου διαβάζεις ιστορίες, συμμετέχω στα αγαπημένα μου κομμάτια.
- Όταν μου ζητάς να κάνω κάτι όπως «Έλα και βάλε το παλτό σου», θα το κάνω αν δεν είμαι πολύ απασχολημένο παίζοντας.

Κατανόηση

- Όταν μου κάνεις ερωτήσεις όπως «Τι χρειαζόμαστε για να κόψουμε το ψωμί;» ξέρω ότι είναι το μαχαίρι.
- Όταν παίζουμε και μου ζητάς να «Βάλω το αρκουδάκι κάτω από την κουβέρτα» ή «βάλε το αυτοκίνητο πάνω στο γκαράζ» ξέρω τι εννοείς και μπορώ να το κάνω χωρίς βοήθεια.
- Μπορώ να σε βοηθήσω όταν μου ζητάς να βάλω κάτι στη θέση του ή να πάρω κάτι, όπως «Βάλε τα παπούτσια σου στο καλάθι, παρακαλώ».
- Καταλαβαίνω όταν μου κάνεις ερωτήσεις όπως «Πώς μπορούμε να μαζέψουμε τον χυμό;» και «Γιατί θες να φορέσεις τις μπότες σου σήμερα;»

Ομιλία

- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ μεγαλύτερες προτάσεις με λέξεις όπως «επειδή» και «και», όπως «Έκλαψα, επειδή χτύπησα το πόδι μου».
- Μπορώ να σου πω για κάτι που συνέβη χτες, όπως «Θυμάμαι όταν πήγαμε στο πάρκο και φάγαμε ένα πράσινο μήλο».
- Κάνω πολλές ερωτήσεις, αλλά δίνω απαντήσεις και στις δικές σου ερωτήσεις.
- Μπορώ να μιλήσω για αυτό που κάνουμε τώρα, και για το τι μπορεί να συμβεί αργότερα ή αύριο.
- Όταν σου μιλάω, κάποιες φορές μιλάω σαν μεγάλος για να γίνω πιο σαφής.

Αλφαβητισμός

Ανάγνωση

- Μπορώ να συμμετέχω σε ποιημάτια και αναγνωρίζω όταν λέξεις ξεκινάνε με την ίδια φωνούλα, όπως «μεγάλο μήλο» και «κοντή καρέκλα».
- Μπορώ να χτυπάω παλαμάκια έτσι ώστε να αντιστοιχούν με τις συλλαβές στις λέξεις, όπως δύο παλαμάκια για τη λέξη «έ-λα».
- Ξέρω ότι οι ιστορίες έχουν αρχή και τέλος και κάποιες φορές μαυτεύω πώς θα τελειώσει η ιστορία ή τι θα γίνει μετά.
- Μπορώ να μιλήσω για τους ανθρώπους και τα μέρη στις ιστορίες και για τα σημαντικά γεγονότα που συμβαίνουν.
- Μπορώ να αναγνωρίσω στο γραπτό λόγο το όνομά μου και λέξεις που είναι ιδιαίτερες για μένα, όπως «μαμά» και τα αγαπημένα μου μαγαζιά και φαγητά.

Γραφή

- Όταν βλέπω τη γραφή σου, σου λέω τι νομίζω ότι λέει, όπως η λίστα με τα ψώνια λέει «φασόλια και πατατάκια και παγωτό».
- Όταν γράφεις το όνομά μου, μπορώ να αντιγράψω κάποια από τα γράμματα σε ένα κομμάτι χαρτί.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω κάποια ονόματα αριθμών και λέξεις όπως «περισσότερο από» και «λιγότερο από», όταν παίζω.
- Μπορώ να πω τους αριθμούς στη σειρά από το 1 ως το 10.
- Ξέρω ότι οι αριθμοί μου λένε πόσα πράγματα υπάρχουν.
- Χρησιμοποιώ τα δάχτυλά μου, εικόνες ή σημάδια για να δείξω πόσα πράγματα υπάρχουν. Ξέρω πότε υπάρχει ίδιος αριθμός πραγμάτων, όπως 2 μπισκότα, ένα για σένα και ένα για μένα.
- Κάποιες φορές μπορώ να αντιστοιχίσω έναν αριθμό στον σωστό αριθμό πραγμάτων, όπως «3» στις «τρεις μπάλες».
- Δείχνω ενδιαφέρον να παίξω με αριθμούς όταν μοιράζω τα πράγματά μου με διαφορετικούς τρόπους, όπως βάζοντας τα 10 ζώα της φάρμας μου σε 2 ομάδες και μετά σε 3 ομάδες και ξεκινάω να καταλαβαίνω ότι υπάρχουν ακόμα 10 ζώα.
- Μιλώ για τους αριθμούς που βλέπω όταν είμαστε έξω. Με ενδιαφέρει να κάνω σημάδια και να τα αποκαλώ αριθμούς.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Μου αρέσει να βάζω σχήματα στη σειρά και να βάζω σχήματα και διάφορα πράγματα σε κουτιά.
- Βλέπω σχήματα όταν είμαστε έξω, όπως τετράγωνα παράθυρα και τριγωνικά και κυκλικά σχήματα σε πινακίδες στο δρόμο.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις όπως «κάτω», και «δίπλα» για να περιγράψω πού βρίσκονται διάφορα πράγματα.
- Επιλέγω να παίζω με διαφορετικά είδη από τουβλάκια και μιλάω για το τι φτιάχνω.
- Όταν φτιάχνω παζλ, κοιτάω τα σχήματα που λείπουν και προσπαθώ να δω τι θα μπορούσε να χωρέσει.
- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ λέξεις όπως «στρογγυλό» και «ευθύ» όταν μιλάω για τα σχήματα που βλέπω.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Με ενδιαφέρουν οι μεγάλοι που ξέρω, και να μιλάω για το πού μένουν και τι κάνουν.
- Μπορώ να θυμηθώ στιγμές που είναι σημαντικές για μένα και να μιλάω για αυτές, όπως την πρώτη μέρα που πήρα το ποδήλατό μου.
- Μπορώ να μιλάω για ανθρώπους και φορές που είναι σημαντικές για μένα, την οικογένεια και τους φίλους μου, όπως «θυμάσαι το πάρτι όπου είχαμε πυροτεχνήματα;».

- Με ενδιαφέρουν οι διαφορετικές δουλειές που κάνουν οι μεγάλοι, όπως πυροσβέστης και γιατρός.
- Ξέρω ότι είμαι ιδιαίτερος και κάποια πράγματα που κάνω είναι ίδια με αυτά που κάνουν οι φίλοι μου, ενώ κάποια άλλα είναι διαφορετικά. Μπορώ να πω πράγματα όπως «Δεν μου αρέσει το κρέας» και «Πηγαίνω στην ίδια πισίνα με τους φίλους μου».

Ο κόσμος

- Μπορώ να μιλήσω για το σπίτι μου και τα μέρη που ξέρω, όπως το πάρκο, τα μαγαζιά και τη βιβλιοθήκη. Κάποιες φορές κάνω ερωτήσεις για τα ζώα και τα δέντρα που βλέπω.
- Μπορώ να μιλήσω για φυτά και ζώα που με ενδιαφέρουν, όπως ο σκύλος που μένει δίπλα και γαβγίζει.
- Μιλάω για το πώς λειτουργούν τα πράγματα, όπως «πού πηγαίνει όλο το νερό από τη μπανιέρα;».
- Ξεκινάω να παρατηρώ αλλαγές στα πράγματα, π.χ. η μπανάνα γίνεται μαύρη όταν μείνει μέσα στο μπολ για πολύ καιρό ή τα λουλούδια στο πάρκο μεγαλώνουν.
- Ξέρω ότι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί με τα ζώα και τα φυτά και θυμάμαι ότι δεν πρέπει να κόβω λουλούδια.

Τεχνολογία

- Ξέρω πώς να λειτουργώ απλές συσκευές. Μπορώ να ανάψω το DVD και να χρησιμοποιήσω τηλεκοντρόλ.
- Μου αρέσουν τα παιχνίδια με κουμπιά και οθόνες αφής και αληθινά αντικείμενα όπως κάμερες και κινητά.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Μου αρέσει να συμμετέχω στο χορό ή σε παιχνίδια.
- Μπορώ να τραγουδήσω γνωστά τραγούδια και να κινούμαι στο ρυθμό.
- Μπορώ να χτυπάω τα χέρια μου για να ακολουθήσω απλούς επαναλαμβανόμενους ρυθμούς, ειδικά σε τραγούδια και ποιηματάκια που μου αρέσουν.
- Μπορώ να κάνω πολλούς διαφορετικούς ήχους με διαφορετικά πράγματα, όπως να χτυπάω ένα κουτάλι στο πιάτο μου ή να σκάω πλαστικό με φούσκες.
- Μπορώ να μπλέξω μπογιές μαζί και να φτιάξω καινούρια χρώματα.
- Ξέρω ότι μπορώ να ενώσω γραμμές στο χαρτί για να φτιάξω διαφορετικά σχήματα και να χρησιμοποιώ αυτά τα σχήματα για να φτιάξω πράγματα που ξέρω, όπως ένα πρόσωπο ή μια πόρτα.
- Μου αρέσει να μαθαίνω περισσότερα και να μιλάω για πράγματα που έχουν διαφορετικές υφές, όπως ένα απαλό πάπλωμα ή μια γυαλιστερή κατασρόλα.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω πολλά διαφορετικά είδη από τουβλάκια και άδεια κουτιά για να φτιάξω πράγματα.
- Ξέρω ότι μπορώ να χρησιμοποιήσω εργαλεία όπως ψαλίδια, κουτάλια και σφυριά για να κάνω διαφορετικά πράγματα.

Να είναι ευφάνταστα

- Τραγουδάω στον εαυτό μου και αλλάζω τραγούδια που ξέρω για να φτιάξω δικούς μου στίχους και μελωδίες.

- Ξεκινάω να μου αρέσουν κάποια πράγματα περισσότερο από άλλα και κάποιες φορές μου αρέσει να ζωγραφίζω και να σχεδιάζω από το να χορεύω ή να τραγουδάω.
- Κινούμαι τριγύρω με διάφορους τρόπους όταν είμαι χαρούμενο ή ενθουσιασμένο, κάποιες φορές τραγουδάω και χοροπηδάω όταν ακούω μουσική.
- Όταν κάτι ιδιαίτερο μου συμβαίνει, υποκρίνομαι ότι ξαναγίνεται, όπως ότι ταίτζω το καινούριο μωρό ή το πρώτο μάθημα κολύμβησης.
- Όταν παίζω με τα παιχνίδια μου, φτιάχνω ιστορίες, όπως ότι σούπερ ήρωες σώζουν ανθρώπους από ένα κτίριο.
- Όταν έχουμε κάνει κάτι συναρπαστικό, μου αρέσει να ζωγραφίζω ή να σχεδιάζω μια εικόνα ή να φτιάχνω ένα χορό ή ένα τραγουδάκι.

Σημειώσεις

30 – 50 μήνες:

Πώς μπορείς να με βοηθήσεις με τη μάθησή μου;

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Άσε με να χτίσω πράγματα με τους φίλους μου χρησιμοποιώντας χαρτόκουτα και κομμάτια ύφασμα.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Άσε με να σε βοηθήσω να ταιριάξουμε τις κάλτσες ή να κάνουμε τακτοποίηση άλλων πραγμάτων.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Άσε με να φορέσω στολές και να προσποιηθώ ότι είμαι νοσοκόμα, γιατρός, πυροσβέστης, μαμά ή μπαμπάς.
- Εξήγησέ μου γιατί δεν μπορώ να κάνω κάποια πράγματα, όπως να τρέχω στο σούπερ μάρκετ.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Παίξε μαζί μου παιχνίδια στα οποία πρέπει να σε ακούω («Κάνε αυτό που θα σου πω), όπου πρέπει να μιμηθώ κάποια κίνηση («Στις θέσεις σας, έτοιμοι, πάμε»), όπου πρέπει να περιμένω για να σπρώξω τη μπάλα ή το αμάξι.
- Φτιάξε χαζές προτάσεις μαζί μου όπου κάθε λέξη αρχίζει με τον ίδιο ήχο που αρχίζει το όνομά μου.

Κατανόηση

- Όταν σε βοηθάω να φτιάξεις το γεύμα, κάνε μου ερωτήσεις όπως «Τι χρειάζομαι για να κόψω το μήλο;» ή «Τι χρειάζομαι για να βάλω μέσα το γάλα/νερό σου;» για να βρω τι είναι αυτό που χρειαζόμαστε.

Ομιλία

- Μίλα μου για πράγματα που κάναμε ή μέρη που πήγαμε τη χτεσινή μέρα.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Άσε με να εξασκηθώ χρησιμοποιώντας παιδικά ψαλίδια για να κόψω ζύμη, μαγειρεμένα μακαρόνια ή χαρτί.
- Φτιάξε μία διαδρομή εμποδίων στο πάρκο ή στον κήπο όπου πρέπει να τρέξω γύρω από παγκάκια ή καρέκλες, να συρθώ κάτω από κουβέρτες και μέσα από χαρτόκουτα.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Φρόντισε να βουρτσίζω τα δόντια μου δύο φορές τη μέρα.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Στήσε ένα ψεύτικο μαγαζί όπου μπορώ να διαβάζω τις ταμπέλες στα πακέτα και στα κουτιά.
- Διάβασέ μου μία συνταγή καθώς φτιάχνουμε ζύμη.

Γραφή

- Πες μου τι γράφεις καθώς γράφεις μια λίστα με ψώνια.
- Φτιάξε μια κάρτα με το όνομά μου για να βάλουμε στην πόρτα του δωματίου. Άσε με να τα χρησιμοποιήσω αυτά για να με βοηθάνε να θυμάμαι πώς να γράφω το όνομά μου.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Βάλε αριθμούς στις κορύνες όταν παίζουμε μπόουλινγκ με πλαστικά μπουκάλια. Ρώτα με ποιος αριθμός ήταν στο μπουκάλι που έριξα.

Σχήμα, χώρος και μέτροο

- Άσε με να χτίσω με χαρτόκουτα και τουβλάκια.
- Χρησιμοποίησε λέξεις όπως «μακρύ» ή «ψηλό» και βρες πράγματα που μοιάζουν με «κύκλους» ή με «σφαίρες».

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Πήγαινε με σε διαφορετικά μέρη εκεί που ζούμε, όπως στον πυροσβεστικό σταθμό ή στη βιβλιοθήκη.

Ο κόσμος

- Άσε με να εξερευνήσω τη λάσπη, τη βροχή ή το χιόνι. Φύτεψε σπόρους μαζί μου σε μια γλάστρα ή στον κήπο.

Τεχνολογία

- Άσε με να πατήσω κουμπιά, όπως το κουδούνι της πόρτας στο σπίτι των φίλων μας, για να δω τι θα συμβεί.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Άσε με να χρησιμοποιήσω μπογιές για να τις αναμίξω και να φτιάξω τα δικά μου χρώματα.

Να είναι ευφάνταστα

- Άσε με να χρησιμοποιήσω κάποια από τα παιχνίδια μου για να φτιάξω μια ιστορία.
- Δώσε μου κομμάτια από κάποιο υλικό για να φτιάξω μια κάπα ή ένα μεγάλο χαρτόκουτο για να φτιάξω ένα διαστημόπλοιο όταν προσποιούμαι ότι είμαι κάποιος άλλος ή ότι θα πάω σε κάποια περιπέτεια.

40 – 60 μήνες (5χρονών):

Μπορεί να προσέξετε ότι...

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Μου αρέσει να μιλάω με τους φίλους μου και μεγάλους και να τους λέω τι ξέρω για τα θέματα για τα οποία μιλάνε.
- Μπορώ να σου πω τι ξέρω για τα πράγματα με τα οποία μου αρέσει να παίζω ή τα πράγματα που μου αρέσει να κάνω.
- Μπορώ να βοηθήσω τους φίλους μου να ξαναγίνουν φίλοι αν έχουν τσακωθεί και έχουν θυμώσει ο ένας με τον άλλο.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Μπορώ να πω στους φίλους μου και στους μεγάλους τι χρειάζομαι, τι θέλω, τι μου αρέσει να κάνω και αν μου αρέσει ή δεν μου αρέσει κάτι.
- Μπορώ να σου πω τι μου αρέσει να κάνω και σε τι είμαι καλός, όπως το να ζωγραφίζω ή να τρέχω.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Ξέρω ότι αν πάρω το παιχνίδι του φίλου μου ή του φωνάξω μπορεί να αναστατωθεί ή να θυμώσει. Όταν αναστατώνω ή θυμώνω τον φίλο μου μπορεί να αναστατωθώ κι εγώ ή μπορεί να προσπαθήσω να τους πάρω αγκαλιά.
- Ξέρω τι πρέπει να κάνω για να μπορούμε εγώ κι οι φίλοι μου να μοιραζόμαστε πράγματα, να είμαστε ασφαλείς και χαρούμενοι.

- Αρχίζω να μπορώ να λέω στους φίλους μου τι μπορούν να κάνουν για να με βοηθήσουν αν μου πάρουν τα παιχνίδια ή με αναστατώσουν ή με θυμώσουν.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Μπορώ να πηδήξω από ένα σκαλί και να προσγειωθώ στο πάτωμα στα δύο πόδια.
- Όταν παίζω παιχνίδια κυνηγητού ή αγώνων μπορώ να επιβραδύνω ή να αλλάξω κατεύθυνση για να μην πέσω πάνω σε πράγματα ή στους φίλους μου.
- Μπορώ να κουνήσω τα πόδια μου, την πλάτη και την κοιλιά μου για να περάσω πάνω, κάτω, κατά μήκος και μέσα από τούνελ, μονόζυγα και σκαλιά.
- Μπορώ να σπρώξω, να χτυπήσω ελαφρά, να πιάσω ή να κλωτσήσω πράγματα όπως μία μεγάλη μπάλα, ένα μπαλόνι ή ένα κομμάτι ύφασμα.
- Επιλέγω να χρησιμοποιώ είτε το δεξί ή το αριστερό μου χέρι περισσότερο για να κρατάω πράγματα όπως ένα στυλό, ένα μολύβι, ένα πινέλο ή ένα ψαλίδι.
- Όταν χρησιμοποιώ ένα στυλό, ένα μολύβι ή ένα πινέλο ξεκινάω να φτιάχνω ανθρωπάκια και στην συνέχεια άλλα πιο περίπλοκα.

- Γράφω γράμματα που ξεκινάς να μπορείς να αναγνωρίζεις. Τα γράμματα που γράφω είναι συχνά ένα μίγμα από κεφαλαία και μικρά γράμματα.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Μου αρέσει να τρώω διαφορετικά είδη φρούτων και λαχανικών.
- Μπορώ να πάω στην τουαλέτα μόνο μου.
- Μπορώ να σου πω για διαφορετικούς τρόπους να μένεις υγιής, όπως να πλένω τα χέρια μου πριν το φαΐ, να πίνω νερό όταν διψάω, να τρώω φρούτα ή λαχανικά και να τρέχω ή να πηδάω.
- Μπορώ να σου δείξω πώς χρησιμοποιώ πράγματα, όπως ψαλίδια, σφυριά και πριόνια ασφαλώς χωρίς να βλάψω τον εαυτό μου ή τους φίλους μου.
- Μπορώ να τακτοποιήσω παιχνίδια έτσι ώστε να μην πέσω πάνω τους και χτυπήσω.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Όταν τραγουδάω ποιηματάκια ή τραγουδάκια ή μοιράζομαι μία ιστορία με έναν μεγάλο, μπορώ να ακούω πολύ προσεκτικά τι συμβαίνει.

Κατανόηση

- Μπορώ να ακούω όταν μου λες τι θέλεις να κάνω και μετά να το κάνω ακόμα και σε δυο τρία βήματα. Επίσης μπορώ να απαντάω ερωτήσεις για σύντομες ιστορίες και γνωστά παραμύθια.

Ομιλία

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω πολλές λέξεις για να σου μιλήσω για κάτι που έχω φτιάξει ή κάτι που έχω κάνει.
- Μου αρέσει όταν χρησιμοποιείς νέες λέξεις για να μου μιλήσεις για αυτό που κάνω ή αυτό που χρησιμοποιώ. Μετά μου αρέσει να προσπαθώ να τις χρησιμοποιήσω καθώς παίζω.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις όπως «πρώτα», «μετά», «ύστερα» όταν σου λέω μία ιστορία ή σου λέω για κάτι που έχω κάνει.
- Όταν μασκαρεύομαι ή παίζω με ανθρωπάκια μου αρέσει να φτιάχνω ιστορίες χρησιμοποιώντας αυτά που ξέρω, αυτά που έχω δει ή αυτά που έχω ακούσει για να με βοηθήσουν.

Αλφαβητισμός

Ανάγνωση

- Μπορώ να σου πω πολλές λέξεις που κάνουν ομοιοκαταληξία.
- Μπορώ να ακούσω και να σου πω τον πρώτο ήχο μιας λέξης όταν σε ακούω να τη λες.
- Μπορώ να πω έναν έναν τους ήχους μιας μικρής λέξης, όπως το «όλα». Όταν λες κάθε έναν από τους ήχους «ό- λ-α» μπορώ να τους βάλω μαζί και να σου πω τη λέξη. Μπορώ να γράψω κάθε γράμμα που χρειάζομαι για να σχηματίσω τη λέξη.
- Μπορώ να διαβάσω μικρές προτάσεις οι οποίες φτιάχνονται από λέξεις όπως «το» ή «και» και λέξεις των οποίων μπορώ να πω κάθε έναν από τους ήχους, όπως «γάτα» και «κότα».
- Μου αρέσει να μοιράζομαι διάφορα βιβλία, όπως κόμικς, ιστορίες, ποιηματάκια, βιβλία με γεγονότα και περιοδικά μαζί σου.
- Όταν ενδιαφέρομαι για πράγματα, μπορώ να κοιτάξω σε βιβλία για να μάθω περισσότερα.

Γραφή

- Ξέρω ότι όταν λέω μια λέξη μπορείς να τη γράψεις και ότι τα γράμματα που χρησιμοποιείς αποτελούν τη λέξη που είπα.
- Μπορώ να σου πω τα ονόματα και τους ήχους κάθε γράμματος του αλφάβητου.

- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ γράμματα στη γραφή μου. Μερικές φορές γράφω το σωστό γράμμα με τον ήχο που κάνω καθώς λέω τη λέξη.
- Μπορώ να γράψω το όνομά μου.
- Μπορώ να γράψω ταμπέλες για πράγματα που πουλάω, όταν παίζουμε το «μαγαζί».
- Μπορώ να γράψω μία μικρή λεζάντα, όπως «το μεγάλο αμάξι» για να σου πω τι έχω φτιάξει με κουτιά.
- Προσπαθώ να γράψω μικρές προτάσεις όταν φτιάχνω ένα βιβλίο για μένα.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Μπορώ να αναγνωρίζω αριθμούς, που είναι σημαντικοί για μένα όπως η ηλικία μου, τον αριθμό της διεύθυνσής μου ή τον αριθμό του λεωφορείου που παίρνω συχνά.
- Μπορώ να αναγνωρίσω αριθμούς από το 1 ως το 5.
- Μπορώ να αγγίξω ένα πράγμα και να πω το όνομα του αριθμού την ίδια στιγμή για να με βοηθάει να μετράω μέχρι 3 ή 4 πράγματα.
- Μπορώ να ταιριάξω το σωστό αριθμό σε μια ομάδα πραγμάτων από το 1 μέχρι το 5 αρχικά, και μετά από το 1 μέχρι το 10.

- Μπορώ να μαντέψω πόσα πράγματα μπορώ να δω μέσα σε έναν κουβά και μετά να τα μετράω για να δω πόσο κοντά ήταν η υπόθεσή μου.
- Μπορώ να βάλω δύο κουβάδες με πράγματα μαζί και να σου πω πόσα πράγματα υπάρχουν συνολικά.
- Μπορώ να σου πω ποιο είναι το «κι ένα ακόμα» όταν μου λες έναν αριθμό.
- Μπορώ να σου πω ποιο είναι το «ένα ακόμα» ή «ένα λιγότερο» όταν μου δίνεις μια ομάδα μέχρι 5 πράγματα, και στη συνέχεια μέχρι 10.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις όπως «περισσότερο», «βάζω», «λιγότερο» και «βγάζω».
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω το μέτρημα για να με βοηθήσει να λύσω κάποιο πρόβλημα που είναι σημαντικό για μένα, όπως να χωρίσω το σάντουιτς μου στη μέση για να το μοιραστώ με το φίλο μου.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ τα ονόματα σχημάτων, όπως «κύκλος», «τετράγωνο», «κύβος» και «κύλινδρος».
- Όταν παίζω σε μία πορεία με εμπόδια μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις όπως «κάτω», «πίσω», «πάνω» ή «μέσα» για να σου πω πού είμαι.
- Μπορώ να σου πω ποιο πράγμα είναι «βαρύ» και ποιο είναι «ελαφρύ» όταν μου δίνεις δύο πράγματα. Μπορώ να σου πω ποιο είναι «γεμάτο» και ποιο είναι «άδειο» όταν γεμίζω και αδειάζω μπουκάλια.

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω πράγματα για να φτιάξω μοτίβα, όπως κουμπιά και τουβλάκια.
- Ξεκινάω να χρησιμοποιώ λέξεις όπως «λεφτά», «ευρώ» και «λεπτά» όταν παίζω το «μαγαζί».
- Ξέρω τη σειρά με την οποία φοράω τα ρούχα μου.
- Μπορώ να σου πω τι θα συμβεί αύριο ή τι συνέβη χτες. Μπορώ να σου πω τι μέρα έχουμε σήμερα.

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Μου αρέσει να συμμετέχω σε ρουτίνες, όπως να πηγαίνω για ψώνια, και σε στιγμές που είναι σημαντικές για μένα και την οικογένειά μου, όπως γενέθλια.

Ο κόσμος

- Μπορώ να μιλήσω για τον τρόπο με τον οποίο τα πράγματα, όπως τα λουλούδια ή τα κτίρια, είναι ίδια ή διαφορετικά μεταξύ τους.
- Μπορώ να μιλήσω για τα σχέδια στα πράγματα που βλέπω, όπως στα τούβλα ή στα φύλλα.

Τεχνολογία

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω ένα πρόγραμμα ζωγραφικής στον υπολογιστή ή στο τάμπλετ για να ζωγραφίσω μια εικόνα.

- Όταν μου δείξεις, μπορώ να χρησιμοποιήσω διαφορετικά πράγματα όπως ένα ψηφιακό μικροσκόπιο, κάμερα ή μικρόφωνο με ένα κομπιούτερ.
- Κάνω ερωτήσεις για το πώς δουλεύει η τεχνολογία.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Έχω αγαπημένα τραγούδια και χορούς και μπορώ να σου πω ποιο θέλω όταν με ρωτάς.
- Μπορώ να χτυπάω, να κουνάω και να ξύνω μουσικά όργανα για να βρω τους διαφορετικούς ήχους που μπορώ να κάνω.
- Μου αρέσει να χρησιμοποιώ πολλά διαφορετικά πράγματα για να φτιάξω μια εικόνα, όπως χαρτί, ύφασμα ή μαλλί.
- Μπορώ να κόψω, να κολλήσω και να διπλώσω πράγματα που μπορώ να χρησιμοποιήσω στην εικόνα μου.
- Μπορώ να χρησιμοποιήσω διαφορετικά πράγματα όπως ψαλίδι, ταϊνία, περφορατέρ και σκονίι για να κατασκευάζω και να διορθώνω πράγματα.
- Μπορώ να επιλέξω τα πράγματα που θέλω να χρησιμοποιήσω για να φτιάξω κάτι. Αν οι ιδέες μου δεν έχουν αποτέλεσμα, μπορώ να χρησιμοποιήσω κάτι άλλο ή να αλλάξω τον τρόπο με τον οποίο κάνω κάτι.

Να είναι ευφάνταστα

- Μπορώ να χρησιμοποιήσω τα χέρια μου, τα πόδια μου και το σώμα μου για να κινηθώ με διαφορετικούς τρόπους και να προσποιηθώ ότι είμαι κάποιος άλλος, όπως ένα τέρας ή μια αρκούδα.
- Μπορώ να επιλέξω το χρώμα της μπογιάς, του χαρτιού ή του υλικού που θέλω να χρησιμοποιήσω για να φτιάξω κάτι σε μια εικόνα, όπως ένα κομμάτι πράσινο χαρτί για το χορτάρι.

Σημειώσεις

[illegible]

40 – 60 μήνες:

Πώς μπορείς να με βοηθήσεις με τη μάθησή μου;

Προσωπική, Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη

Χτίζω σχέσεις

- Όταν πάμε στο πάρκο ρώτα με τι μπορούμε να κάνουμε εκεί ή τι φυτρώνει εκεί.

Αυτοπεποίθηση και αυτό-επίγνωση

- Άσε με να σου πω πώς μπορείς να με βοηθήσεις όταν φτιάχνω κάτι.

Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς

- Μίλα μου για το πώς μπορώ να είμαι ασφαλής όταν περνάμε το δρόμο σε μια διασταύρωση.

Επικοινωνία και Γλώσσα

Ακοή και Προσοχή

- Παίξε ένα κυνήγι θησαυρού μαζί μου, όπου θα πρέπει να ακούω τις οδηγίες σου για να μπορέσω να βρω το επόμενο «στοιχείο».

Κατανόηση

- Όταν μου λες μια ιστορία ρώτα με γιατί νομίζω ότι συνέβη κάτι ή τι μπορεί να συμβεί μετά.

Ομιλία

- Όταν μου λες μια ιστορία ρώτα με πώς νομίζω ότι θα τελειώσει η ιστορία.
- Φτιάξε ποιηματάκια μαζί μου, όπου θα χρησιμοποιούμε λέξεις που ξεκινούν με το ίδιο γράμμα ή λέξεις που ομοιοκαταληκτούν, όπως «μπότα», «κότα» και «πόρτα».
- Παίξε παιχνίδια περιγραφής μαζί μου.
- Χρησιμοποίησε διαφορετικές φωνές, όπως δυνατές φωνές ή τσιριχτές φωνές, όταν λέμε ιστορίες.

Σωματική Ανάπτυξη

Κίνηση και χειρισμός

- Παίξε παιχνίδια μαζί μου, όπως μπάσκετ, ποδόσφαιρο ή να πετάμε μπάλες σε μπολ και κουτιά.
- Βάλε με να περάσω κλωστή σε καπάκια μπουκαλιών με μια τρύπα στη μέση ή να περάσω τα κορδόνια μου στα παπούτσια μου.

Υγεία και Αυτοφροντίδα

- Φτιάξε καλαμάκια λαχανικών ή φατσούλες με λαχανικά για να με βοηθήσεις να φάω διαφορετικά είδη φρούτων και λαχανικών.
- Χόρεψε μαζί μου όταν ακούμε τα αγαπημένα μας τραγούδια.

Αλφαριθμητισμός

Ανάγνωση

- Φτιάξε ένα κουκλοθέατρο, κόψε εικόνες από κόμικς ή κατέβασε εικόνες από ιστοσελίδες, για να με βοηθήσεις να φτιάξω καινούριες ιστορίες.
- Φτιάξε και παίξε παιχνίδια μαζί μου που χρησιμοποιούν γράμματα και λέξεις.
- Φτιάξε παιχνίδια όπου μου δίνεις μία οδηγία, όπως «Μπορείς να δ-ει-ς;» ή «Ε-λ-α», και πρέπει να συνδυάσω τους ήχους και να κάνω αυτό που μου ζητήσεις.

Γραφή

- Φτιάξε ένα μαγαζί μαζί μου και άσε με να γράψω στις ταμπέλες τις τιμές.
- Φτιάξε πινακίδες αυτοκινήτων μαζί μου για τα αμαξάκια μου.
- Φτιάξε ένα άλμπουμ με φωτογραφίες της οικογένειάς μας ή από όταν πήγαμε στο πάρκο και άσε με να γράψω τις δικές μου λέξεις πάνω.

Μαθηματικά

Αριθμοί

- Οργάνωσε ένα πικνίκ μαζί μου και άσε με να αποφασίσω πόσα σάντουιτς και μπανάνες θα χρειαστούμε.
- Φτιάξε μια γραμμή αριθμών μαζί μου, χρησιμοποιώντας κάρτες γενεθλίων.
- Πες μου τραγουδάκια με αριθμούς, όπου πρέπει να μετρήσω σωστά και ανάποδα.

Σχήμα, χώρος και μέτρο

- Άσε με να τακτοποιήσω τα παπούτσια μου, έτσι ώστε να ηγαίνονται από το μικρότερο στο μεγαλύτερο.
- Άσε με να φτιάξω μοτίβα με κουμπιά ή καπάκια, όπως «μεγάλο, μικρό, μεγάλο».
- Άσε με να δώσω οδηγίες για μια διαδρομή εμποδίων, όπως «Πήγαινε κάτω από την κουβέρτα», «Πήγαινε μέσα από το τούνελ» και «Πήγαινε πίσω από την καρέκλα».

Κατανόηση του Κόσμου

Άνθρωποι και Κοινότητες

- Άσε με να σε βοηθήσω να βρεις τα πράγματα που χρειάζεται να ψωνίσουμε.
- Οργάνωσε μαζί μου ένα ψεύτικο πάρτι για τις κούκλες και τα αρκουδάκια μου.

Ο κόσμος

- Φτιάξε έναν χάρτη μαζί μου για να σου δείξω πώς ηγαίνουμε από το σπίτι στον παιδικό σταθμό ή στη βιβλιοθήκη.
- Άσε με να σε βοηθήσω να ποτίσεις τα φυτά.
- Σκέψου απλά και ακίνδυνα πειράματα ώστε να μου δοθεί η ευκαιρία να εμπλακώ σε αυτά.

Τεχνολογία

- Άσε με να ακούσω μια ιστορία ή ένα τραγούδι στο ράδιο, στο γουόκμαν, σε μια εφαρμογή ή μια ιστοσελίδα.
- Άσε με να πάρω φωτογραφίες των αγαπημένων μου παιχνιδιών, μεγάλων που είναι ιδιαίτεροι για μένα ή όταν περπατάμε στη στάση του λεωφορείου.

Εκφραστικές Τέχνες και Σχέδιο

Εξερεύνηση και χρήση μέσων και υλικών

- Δώσε μου κλωστή, ψαλίδι, σελοτέιπ, κόλλα και κουτιά για να φτιάξω μοντέλα, όπως ένα κάστρο ή ένα αυτοκίνητο.

Να είναι ευφάνταστα

- Άσε με να σου πω μια ιστορία για το τι κάνω όταν μασκαρεύομαι και προσποιούμαι ότι είμαι ένας πειρατής ή ένας γιατρός.

Σημειώσεις

Πως μπορείτε να μάθετε περισσότερα;

Αν έχετε οποιεσδήποτε ανησυχίες για το παιδί σας απευθυνθείτε στους ειδικούς του κέντρου μας.

Δεκτά όλα τα ταμεία

Τηλ: 210 57 25 295

Φαχ: 210 57 20 361

email: logosepikinonia@gmail.com

site: www.logosepikinonia.gr

Λόγος &
Επικοινωνία®
Κέντρο Ειδικών Θεραπειών

Τώρα έμαθα
να λέω "γεια σου"

Παν. Τσαλδάρη 60
& Θηβών - Περιστέρι
(Είσοδος από Πολυκράτους 12)

